

Valsts izglītības
satura centrs

**Metodiskie ieteikumi,
gatavojoties 2022. / 2023.
mācību gada eksāmenam
vācu valodā 9.klasei**

Lidija Mitrofanova
Kirils Soklakovs

Saturs

IEVADS.....	3
PĀRBAUDES DARBA UZBŪVE	3
PIEKĻUVES NOSACĪJUMI	3
LASĪŠANAS DAĻA.....	4
KLAUSĪŠANĀS DAĻA.....	6
RAKSTĪŠANAS DAĻA.....	9
RUNĀŠANAS DAĻA	13
1. pielikums. Rakstīšanas daļas vērtēšanas kritēriji.....	18
2. pielikums. Runāšanas daļas vērtēšanas kritēriji	19

IEVADS

Metodiskie ieteikumi paredzēti skolēniem, gatavojoties valsts pārbaudes darbam "Vācu valoda 9. klasei."

Metodiskā materiāla mērķis ir sniegt informāciju par pārbaudes darba uzbūvi, vērtēšanas kārtību un kritērijiem, kā arī piedāvāt ieteikumus, kā labāk sagatavoties valsts pārbaudes darbam.

Metodisko materiālu veidoja Lidiya Mitrofanova un Kirils Soklakovs.

PĀRBAUDES DARBA UZBŪVE

Valsts pārbaudes darbu (VPD) veido divas daļas: rakstveida daļa un mutvārdu daļa. Rakstveida daļā izvērtē skolēna izpratni, spējas un prasmes receptīvās darbības – **klausīšanās un lasīšanas** uzdevumos, produktīvās darbības – **rakstīšanas** uzdevumā. Mutvārdu daļā pārbauda skolēna spējas pilnvērtīgi piedalīties mutvārdu saziņā produktīvās darbībās un reaģēšanu runas mijiedarbībā – **runāšanas** uzdevumā.

Uzdevumi veidoti vācu valodā. Darbam ir viens variants.

VPD uzbūve.

VPD daļa	Darbību veidi (EKP)	Valoddarbības prasme	Maksimālais iegūstamo punktu skaits	Uzdevumu skaits	VPD daļas īpatsvars (%)	Izpildes laiks (min)
Rakstveida daļa	Receptīvās darbības	Lasīšana	20	3	25	40
		Klausīšanās	20	3	25	25
	Produktīvās un mijiedarbības darbības	Rakstīšana	20	1	25	40
Mutvārdu daļa		Runāšana	$25 \times 0,8 = 20$	1	25	20
		Kopā	80	8	100	125

PIEKĻUVES NOSACĪJUMI

Valsts pārbaudes darbam "Vācu valoda 9. klasei" netiek izvirzīti noteikti piekļuves nosacījumi.

LASĪŠANAS DAĻA

Kā sagatavoties?

Lai veiksmīgāk gatavotos lasītprasmes pārbaudei, ir svarīgi radīt sev apkārt “vācu vidi”. Tas nozīmē lasīt rakstus, ziņas, blogus vācu valodā, skatīties filmas ar subtitriem, seriālus un raidījumus, bet ar vienu būtisku nosacījumu – lai tas, ko tu lasi vai skaties, būtu saturiski tev interesanti (pat, ja tās ir tikai pāris tēmas). Viens no ļoti labiem resursiem, kuru var izmantot, gatavojoties pārbaudes darbam vācu valodā ir www.pasch-net.de. Šajā vietnē var atlasīt materiālus (tekstus un audio) gan pēc tēmām, gan pēc valodas līmeņa.

No kādiem uzdevumiem sastāv lasīšanas daļa?

Lasīšanas daļā tev ir jāizpilda 3 uzdevumi. Pirmais uzdevums sastāv no īsākiem tekstiem un pārbauda prasmi uztvert to saturu vispārīgā līmenī. Otrā uzdevuma teksts ir jau garāks un pārbauda spēju saprast tekstu detalizētāk, kā arī autora spriedumus tajā. Trešais uzdevums pārbauda detalizētu teksta uztveri, kā arī spēju saprast un sekot līdzi dažādu domu attīstībai tekstā.

Kādas prasmes ir nepieciešamas, lai veiksmīgi izpildītu lasīšanas daļas uzdevumus?

Kārtojot lasīšanas daļu, tev ir jāprot:

- uztvert un formulēt galveno domu (saprast, par ko ir izlasītais teksts);
- paskaidrot teksta nolūku;
- meklēt, salīdzināt un pretstatīt tekstā ietverto informāciju;
- analizēt tekstā pausto attieksmi, spriedumus;
- izdarīt secinājumus.

Kādi uzdevumu veidi tiek izmantoti lasīšanas daļā?

Lasīšanas daļā tiek izmantoti šādi uzdevumu tipi, kad ir jāizvēlas un jāatzīmē pareizā atbilde: *savietošanas uzdevumi* (kad ir nepieciešams savietot virsrakstu ar noteiktu teksta daļu, intervijas jautājumus ar atbilstošām atbildēm, personas pausto viedokli ar īsi formulētu apgalvojumu u.tml.), *atbilžu izvēles uzdevumi* (kad ir nepieciešams noteikt, vai apgalvojums ir pareizs / nepareizs saskaņā ar tekstā doto informāciju, vai šādas informācijas tekstā nav). Dažos lasīšanas uzdevumos nav izvēles variantu, bet ir jāsniedz atbilde, ierakstot trūkstošo vārdu vai frāzi.

Kas būtu jāievēro, lai veiksmīgi tiktu galā ar dažādiem uzdevumu veidiem?

- Ir svarīgi no sākuma uzmanīgi izlasīt uzdevuma nosacījumus un apskatīties piemēru, lai precīzi saprastu, kas ir jādara uzdevumā.
- Pirms teksta lasīšanas ir vērts izlasīt uzdevuma daļu – jautājumus, apgalvojumus – un tikai tad ķerties klāt lasīšanai. Tas palīdz koncentrēties nepieciešamās informācijas meklēšanai. Ir viegli kaut ko atrast, ja ir zināms, kas jāmeklē.
- Uzdevuma daļā ir ieteicams pasvītrot atslēgvārdus un informāciju, kas ir jāatrod tekstā. Darba gaitā arī attiecīgi tekstā atrasto informāciju ieteicams pasvītrot.

- Īpaši jāuzmanās, analizējot autora attieksmi un spriedumus. Tie var atšķirties no vispārpieņemtajiem viedokļiem. Teksts nepārbauda tavas zināšanas par pasauli, bet to, vai tu spēj saprast, kas ir apgalvots, kāds viedoklis vai skatījums ir pausts.
- Atbilžu izvēles uzdevumos apgalvojumi / jautājumi ir sakārtoti tādā secībā, kādā tie parādās tekstā. Tas atvieglo informācijas meklēšanu, virzoties no teksta sākuma uz beigām, no pirmā jautājuma uz pēdējo.
- Lasot tekstu detalizēti, jāpievērš uzmanība sinonīmu, laika formu, vēlējuma izteiksmes formu lietošanai. Tas palīdz pareizāk uztvert autora domas – piemēram, vai autors raksta par notikumiem pagātnē, tagadnē vai nākotnē, vai autora paustais attiecas uz sasniegto, vai uz to, ko viņš tikai vēlētos / ir iecerējis sasniegt.
- Uzdevuma apgalvojumos ir jāpievērš uzmanība tādiem vārdiem kā *“nur, nie, immer”* un noliegumiem *“kein-, nicht”* (tos būtu ieteicams pasvītrot). Lasītājs mēdz palaist garām / neievērot šīs mazās valodas daļas, kuras var mainīt visa apgalvojuma jēgu.
- Lai vingrinātos, vērts izmantot iepriekšējo gadu pārbaudes darbus. Neskatoties uz to, ka pārbaudes darba uzbūve, punktu un uzdevumu skaits var mainīties, tomēr uzdevumu veidi lasītprasmes pārbaudei gandrīz nemainās. Labi pārzinot uzdevumu veidus un izpildes stratēģijas, tu mērķtiecīgāk izmantosi eksāmena izpildei atvēlēto laiku un ātrāk un drošāk nonāksi pie pareizās atbildes.

KLAUSĪŠANĀS DAĻA

Kā sagatavoties?

Lai sagatavotos šai eksāmena daļai, ir ieteicams radīt sev apkārt “audio-fonu vācu valodā”. Var burtiski iegrimt valodā, regulāri klausoties dziesmas, radio, ziņas un podkāstus (no angļu “podcast”- viens no internetā pieejamiem audiopārraižu veidiem) vācu valodā. Šāda “fona” galvenā priekšrocība ir tā, ka minētie mēdiji nepaņem pilnīgi visu klausītāja uzmanību, atšķirībā no video- vai tekstuālas informācijas uztveres. Audio materiālus var klausīties pastaigas vai treniņa laikā, braucot transportā vai pat starpbrīžos skolā. Šobrīd pieejamo audio resursu klāsts ir ļoti plašs, un te noder iepriekšējās daļas ieteikums – izvēlēties tēmas, kas tevi personīgi saista. Tādā gadījumā var uztvert vairāk informācijas, iegaumēt jaunus vārdus un rezultātā labāk sagatavoties pārbaudes darbam. Viens no ieteicamiem resursiem būtu *Deutsche Welle* portāls: <https://learngerman.dw.com/de/22102022-langsam-gesprochene-nachrichten/a-63524904>. Šeit ir atrodamā aktuāla informācija par notikumiem pasaulē, kuru var klausīties dažādos tempos, kā arī izlasīt transkripciju. Sākumā mēģini saprast bez tulkojuma, kur un kas ir noticis. Ar laiku tu sapratīsi arī sīkākas detaļas klausāmajā tekstā. Tas ir viens no veidiem, kā uzlabot savas klausīšanās prasmes un būt vienmēr informētam par jaunumiem pasaulē. Šis uzdevums neaizņems vairāk par 15 minūtēm dienā.

No kādiem uzdevumiem sastāv klausīšanās daļa?

Klausīšanās daļā ir jāizpilda 3 uzdevumi. Pirmā uzdevuma izpildes laikā ir jāklausās īsāki ieraksti un jānosaka katra no tiem mērķis, nodoms vai tēma. Otra uzdevuma ieraksts ir garāks un pārbauda spēju sekot līdzī stāstījumam, koncentrējoties noteiktas informācijas uztverei. Trešais uzdevums pārbauda detalizētu teksta izpratni, spēju sekot līdzī runātāju spriedumiem un paustajām attieksmēm, salīdzināt viedokļus un apgalvojumus.

Kādi uzdevumu veidi tiek izmantoti klausīšanās daļā un kas būtu jāievēro, lai veiksmīgi tiktu galā ar dažādiem uzdevumu veidiem?

1. UZDEVUMS

- No sākuma uzmanīgi izlasi visus uzdevuma nosacījumus.
- Padomā, kāds vārdu krājums varētu būt klausāmajā tekstā par dotajiem tematiem.
- Klausoties veic pierakstus, kādi vārdi liecina par to, ka runa ir tieši par šo tematu.
- Klausoties ierakstu otro reizi, pārbaudi savas atbildes, izmantojot savus pierakstus.

Piemērs no projekta “Kompetenču pieeja mācību saturā” izstrādātā valsts pārbaudes darba parauga

Oje, das war schon spät, wir hatten nur noch 2 Minuten bis zur **Abfahrt**. So schnell wir konnten, rannten wir quer über den **Bahnhof**, denn über die **Schienen** darf man nicht gehen. Als wir auf **Gleis 8** ankamen, schaute der **Lokführer** aus der **Lokomotive** heraus und wollte gerade abfahren. Der **Schaffner** war aber so freundlich und wartete auf uns her.

1. uzdevuma:

Noklausoties šo ierakstu (https://bit.ly/VAC9_A1) un atzīmējot atslēgvārdus, ir skaidrs, ka runa ir par vilcienu, jo visi šie lietvārdi apraksta ar vilcienu saistīto situāciju. Tātad šis ieraksts atbilst uzdevuma 1. apgalvojumam: *Jemand erzählt über seine Reise mit dem Zug.* **SVARĪGI!** Vārds “Zug” klausāmajā tekstā netiek minēts, jo citādi tas būtu pārāk vienkārši.

2. UZDEVUMS

- Uzmanīgi izlasi visus uzdevuma nosacījumus.
- Padomā, kāds vārds varētu būt tukšajā vietā: darbības vārds, lietvārds, īpašības vārds utt.
- Atceries, ka apgalvojumu secība uzdevumā atbilst secībai, kādā šī informācija parādās ierakstā. Tas palīdz orientēties tekstā, jo atbilde uz pirmo jautājumu var būt tikai teksta sākumā, un atbilde uz pēdējo jautājumu var būt tikai teksta beigās, un nekad otrādi.
- Klausoties uzdevumu, ieteicams veikt pierakstus (piefiksēt atslēgvārdus, svarīgāko informāciju). Klausoties ierakstu otro reizi, būs vieglāk pārbaudīt savas atbildes.

Piemērs no projekta “Kompetenču pieeja mācību saturā” izstrādātā valsts pārbaudes darba parauga 2. uzdevuma (https://bit.ly/VAC9_A2):

1. Sie hat mit Sport angefangen, als sie _____ war.

Droši vien tukšajā vietā būs īpašības vārds, skaitļa vārds vai lietvārds.

2. Sport gibt ihr das Gefühl von _____.

Te pilnīgi noteikti būs lietvārds, kas apzīmē kādu sajūtu.

*Hallo, hier ist Seda und heute spreche ich über das Thema Sport. Für mich persönlich ist Sport sehr wichtig. **Seit ich klein bin**, mache ich Sport und für mich ist das ein bisschen ein Gefühl der **Freiheit**. Der Freiheit und der Entlastung. Das heißt, wenn ich vorher vielleicht viel Stress hatte und dann eine Runde laufen gehe zum Beispiel, dann fühle ich mich danach super leicht.*

Tātad pirmajā jautājumā būs *klein* un otrajā *Freiheit*. Mūsu pieņēmums bija pareizs.

3. UZDEVUMS

- Uzmanīgi izlasi visus uzdevuma nosacījumus.
- Atbilžu izvēles uzdevumos ir svarīgi noteikt, kāda ir atšķirība starp trim dotajiem variantiem / apgalvojumiem. Tas palīdz saprast, uz kādām detaļām ir jākoncentrējas, klausoties ierakstu.
- Izpildot šāda veida uzdevumus, būtu ideāli saprast ne tikai, kura ir pareizā atbilde, bet arī, kāpēc citas nav pareizas.
- Lasot piedāvātos atbilžu variantus, īpaša uzmanība ir jāpievērš apgalvojumiem ar *nicht* un *kein-* (pasvītro tos uzdevuma tekstā). Varētu būt, ka tekstā ir teikts kaut kas tieši pretējs.

Piemērs no projekta “Kompetenču pieeja mācību saturā” izstrādātā valsts pārbaudes darba parauga 3. uzdevuma (https://bit.ly/Vac9_A3):

1. Was erzählt er über seine Klassenfahrt?

A Sie hatten **wenig** Aktivitäten.

Viņiem bija maz aktivitāšu.

B Sie sind **viel** durch die Stadt zu Fuß **gelaufen**.

Viņi daudz staigāja kājām.

C Sie mussten **keine Museen** besuchen.

Viņiem nevajadzēja apmeklēt muzejus.

F: Ach so, wie war's, erzähl mal?

L: War echt super, wir hatten viel Spaß. Wien ist wirklich schön, wir sind **stundenlang herumgelaufen** und abends sind wir natürlich auch nicht früh ins Bett gegangen. Könnte jetzt Ferien gebrauchen.

F: Was habt ihr denn alles gesehen?

L: Na ja, was man halt so gesehen haben muss – Stephansdom, Hofburg, **Kunst-Historisches und Natur-Historisches Museum**. Und noch eine Menge mehr.

Tātad viņi daudz staigāja un bija muzejos. A variants neder, jo tur rakstīts, ka bija maz aktivitāšu. C variants arī neder, jo tajā ir teikts, ka viņi neapmeklēja muzejus. B variants ir pareizā atbilde.

2. Wie findet Lukas das Programm der Klassenfahrt?

A Er findet es **interessant**.

Viņš domā, ka tā ir interesanta.

B Er findet es **gar nicht spannend**.

Viņš domā, ka tā nav aizraujoša.

C Er findet es sehr **langweilig**.

Viņš domā, ka tā ir ļoti garlaicīga.

Franziska: Klingt ein bisschen langweilig?

Lukas: Nein, gar nicht. War alles ziemlich spannend. Einmal haben wir Gruppen gebildet und die haben sich jeweils ein Museum ausgesucht. Nachmittags haben wir uns dann getroffen und das Museum präsentiert. Es gibt jede Menge interessante Museen in Wien.

Ja mēs salīdzināsim vārdus, kuri ir izmantoti A, B un C variantos, ar ieraksta transkripciju mēs redzēsim, ka šie vārdi ne vienmēr ir saistīti ar pareizo atbildi. Ierakstā mēs dzirdam vārdus no divām atbildēm (no C *langweilig* un no B *spannend*), bet tie mums nepalīdz izvēlēties pareizo atbildi (A), jo ir jāsaprot, ka Lukass patiesībā protestē pret Franciskas teikto un saka, ka programma bija interesanta. Tātad, klausīšanās uzdevumu izpildes laikā ir svarīgi ne tikai sadzirdēt konkrētus vārdus, bet ir jāsaprot runātāja attieksme. Un to var izdarīt, tikai klausoties ierakstu detalizēti, analizējot runātāja teikto.

RAKSTĪŠANAS DAĻA

Kā sagatavoties?

Rakstīšanas daļu vērtē pēc noteiktiem kritērijiem (sk. 1.pielikumu). Izpēti tos, lai saprastu, kāds sniegums tiek sagaidīts no izglītojamiem rakstīšanas daļā, beidzot 9.klasi, tātad, kā var saņemt maksimālo punktu skaitu. Ir ieteicams izpildīt parauguzdevumus (sk. <https://mape.skola2030.lv/resources/14002>) un veikt pašnovērtēšanu, kā arī lūgt skolotāja palīdzību uzdevumu izvērtēšanā.

Nemot vērā, ka valsts pārbaudes darbs vācu valodā ir veidots, lai pārbaudītu, vai izglītojamais ir sasniedzis valodas apguves līmeni B1, tas iekļauj noteiktu tēmu loku: *personas identifikācija, māja un dzīvesvieta, apkārtnē vide, ikdiena, brīvais laiks, izklaide, ceļojumi, attiecības ar citiem cilvēkiem, veselība un ķermeņa kopšana, izglītība, iepirkšanās, uzturs un dzērieni, pakalpojumi, dažādas vietas, valoda, laika apstākļi* u.tml. Gatavojoties pārbaudes darbam, identificē tēmas, par kurām tu vēl nevari pietiekami brīvi izteikt savu viedokli. Grāmatas, raksti, video par šīm tēmām noteikti var palīdzēt gan iemācīties jaunus vārdus, gan paplašināt savu redzesloku.

Vēl viens svarīgs punkts attiecas uz iedomāto auditoriju jeb adresātu. Rakstīšanas daļas uzdevumā tev vajadzēs veidot tekstu, kurš ir domāts “tavam” draugam, paziņam, klases biedram, apmaiņas programmas skolēnam, skolotājam vai plašai sabiedrībai (kas būtu tavi vienaudži). Tas nozīmē, ka uzdevums atspoguļo darbību, kuru izglītojamais reāli varētu veikt, piemēram, uzrakstīt e-pastu, personīgo stāstu, aprakstu, vienkāršu rakstu, sniegt instrukciju vai dot norādījumus, izteikt savu viedokli un paust attieksmi. Apdomā, cik viegli tev būtu argumentēti formulēt savas domas rakstiski, vai tu pārzini vēstules/e-pasta struktūru vai bloga rakstīšanas principus.

Atceries, ka uzdevuma izpildes laiks ir 40 minūtes (tas ir pietiekams laiks rakstiskās atbildes plānošanai un uzdevuma izpildei). Gatavojoties rakstīšanas daļai un izpildot kādu no parauguzdevumiem, ir vērts uzņemt laiku, lai pārliecinātos, ka tu vari iekļauties 40 minūtēs.

No kādiem uzdevumiem sastāv rakstīšanas daļa?

Rakstīšanas daļu veido viens uzdevums, kurā pārbauda skolēnu prasmi uzrakstīt saistītu un secīgu tekstu (piemēram, apraksts, stāsts, raksts, personiskā vēstule, ieraksts forumā, bloga ieraksts utt.). Teksta apjoms – aptuveni 200 vārdu. Laiks uzdevuma izpildei ir 40 minūtes.

Kādas prasmes ir nepieciešamas, lai veiksmīgi izpildītu rakstīšanas daļas uzdevumu?

Lai veiksmīgi nokārtotu rakstīšanas daļu, ir jāspēj:

- rakstīt tekstu atbilstoši saziņas situācijai;
- sniegt nepieciešamo informāciju;
- izteikt savas domas par piedāvāto saziņas situāciju;
- paust savu attieksmi un paskaidrot to;
- ievērot teksta daļas (plānveidību, rindkopas, saistījumu starp teksta daļām);
- mērķtiecīgi un precīzi izmantot dažādus valodas līdzekļus;
- ievērot stila, ortogrāfijas un interpunkcijas normas.

Kā tiek vērtēta rakstīšanas daļa?

Izglītojamā sniegums tiek vērtēts pēc 4 kritērijiem:

Saturs un uzdevuma izpilde – vērtē, cik precīzi teksts atbilst uzdevuma nosacījumiem un saziņas situācijai, vai izteiktais viedoklis ir pamatots ar atbilstošiem piemēriem.

Organizācija un tekstveide – vērtē teksta noformējuma atbilstību saziņas situācijai, vai teksta daļas savstarpēji saistītas, vai ir ievērots teksta dalījums rindkopās.

Valodas līdzekļu (vārdu krājuma un gramatisko struktūru) **daudzveidība** – vērtē, cik plašs, bagāts un atbilstošs ir tekstā lietotais vārdu krājums un gramatisko formu dažādība.

Valodas lietojuma pareizība un precizitāte (leksika, gramatika un pareizrakstība) – vērtē gramatikas un vārdu krājuma izvēles precizitāti un pareizu lietojumu.

Kam ir jāpievērš uzmanība, veicot rakstīšanas daļas uzdevumu?

- Ir svarīgi izpildīt uzdevuma nosacījumu – teksta apjomam jābūt ap 200 vārdiem, tomēr ir jāatceras, ka vārdu skaits nav noteicošais un pietiekams kritērijs, lai novērtētu uzrakstītā teksta kvalitāti. Viena no kļūdām, kas vērojama izglītojamā darbos, ir liekvārdība. Tā ir saistīta ne tikai ar vārdu, bet arī ar domas atkārtošanos. Bieži vienu un to pašu domu/viedokli/ideju pauž atkārtoti, izsakot to citos vārdos. Tā rezultātā teksts būtiski pagarinās, bet tā kvalitāte pasliktinās gan no satura, gan no kompozīcijas viedokļa. Tas neļaus saņemt maksimālo punktu skaitu attiecīgajos kritērijos.
- Otrā problēma izglītojamā darbos ir saistīta ar veidotā teksta struktūru, kompozīciju. Atceries, ka tekstam (piemēram, bloga ierakstam u. tml.) ir jābūt strukturētam un jāsaturs vairākas rindkopas: *ievads*, *galvenā daļa* (var sastāvēt no divām vai trim rindkopām) un *nobeigums*. Katra daļa jāsāk jaunā rindkopā. Kāpēc tas ir svarīgi? Tev kā teksta autoram tas palīdz sakārtot savas domas un veidot loģisku un pamatotu viedokļa izklāstu, savukārt lasītājam tas palīdz precīzāk uztvert tavas domas un pausto attieksmi. Rakstot e-pastu, arī ir jāievēro noteiktās normas un katra daļa jāsāk jaunā rindkopā: *Anrede*, *Einleitung*, *Reihenfolge der Inhaltspunkte*, *Schluss*.
- Trešā un galvenā problēma rakstīšanas daļā parasti ir saistīta ar uzdevuma nosacījumu izpratni, vienkārši sakot, ar jautājumu – Kas man ir jādara šajā uzdevumā? Ja uzdevumā ir nepieciešams veikt vairākas darbības, ir svarīgi izpildīt tās visas, lai nepazaudētu punktus vērtējumā (piemēram, uzdevumos, kuros ir jāraksta atbilde uz e-pastu, ir noformulēti vairāki punkti, par kuriem ir jāraksta). Tāpēc pirms sākt pildīt uzdevumu ir ļoti uzmanīgi jāizlasa un jāsaprot visi uzdevuma nosacījumi. Apskatīsim šo problēmu ar konkrētu piemēru no projekta “Kompetenču pieeja mācību saturā” izstrādātā valsts pārbaudes darba parauga uzdevuma:

Für ein Semester hat deine Familie einen Austauschschüler aus Deutschland. Du hast von ihm eine E-Mail bekommen, in der er einige Fragen gestellt hat. Geh auf folgende Inhaltspunkte ein:

- Antworte ausführlich auf seine Fragen.
- Schreibe, was du mit deiner Familie letztes Wochenende gemacht hast.
- Frage nach seinen Interessen und Hobbys.
- Wünsche ihm eine gute Reise nach Lettland.

Schreibe 150-200 Wörter. Du hast für diese Aufgabe 40 Minuten Zeit.

Hallo,

ich bin sehr froh, dass ich mein Austauschsemester in deiner Familie verbringen kann. Ich habe schon vieles im Internet recherchiert und weiß etwas von Lettlands Geographie, Geschichte und Kultur.

Ich möchte wissen, wie mein Schultag in der neunten Klasse im Detail aussehen könnte. Was kann man in der Freizeit nach der Schule machen?

Besonders interessiert mich der Familienalltag. Macht ihr vieles zusammen? Ich warte auf deine Antwort.

Liebe Grüße

Oliver

Tātad – kāda ir saziņas situācija? Parasti tā uzdevumā ir **izcelta**.

Tava ģimene plāno uzņemt apmaiņas programmas skolēnu Oliveru no Vācijas. Pirms sava brauciena uz Latviju viņš raksta tev e-pastu un uzdod dažus jautājumus.

Tad pēc saziņas situācijas apraksta uzdevuma nosacījumos ir noformulēti punkti, kuri tev precīzi jāizpilda, lai saņemtu maksimālo punktu skaitu par kritēriju – saturs un uzdevuma izpilde:

1. *Atbilde uz viņa (Olivera) jautājumiem.*
2. *Uzraksti, kā tava ģimene pavadīja pēdējo nedēļas nogali.*
3. *Pajautā, kādas ir viņa intereses un hobiji.*
4. *Novēli viņam patīkamu ceļojumu uz Latviju.*

Visi punkti ir noformulēti uzdevumā tādā veidā un secībā, lai, izpildot tos vienu pēc otra, tev rastos loģisks un strukturēts teksts.

Balstoties uz uzdevuma nosacījumiem, kā varētu izskatīties **tavs e-pasta atbildes teksta plāns**?

- **Anrede** (Uzruna);
- **Einleitung** (Īss ievads, piemēram, par to, ka tev ir prieks, ka Oliverš brauc uz Latviju, lai pavadītu te vienu semestri tavā ģimenē, un ka tu labprāt sniegsi atbildes uz viņa jautājumiem);
- **Reihenfolge der Inhaltspunkte** (galvenās daļas pieturas punktu secība):
 - ① Atbildes uz Olivera jautājumiem;
 - ② Informācija par pēdējo nedēļas nogali ar ģimeni;
 - ③ Jautājums par Olivera interesēm un hobijiem;
 - ④ Patīkama ceļojuma novēlējumi;
- **Schluss** (Atvadu frāze).

»» Svarīgi: Atbildes tekstā uz Olivera e-pastu ir jābūt vismaz 7 rindkopām: Anrede, Einleitung, Inhaltspunkt 1, Inhaltspunkt 2, Inhaltspunkt 3, Inhaltspunkt 4, Schluss.

Otrais līdz ceturtais punkts ir noformulēts uzdevumā kā konkrēts jautājums ar skaidru tēmu, savukārt pirmais punkts (*atbildes uz Olivera jautājumiem*) ir noformulēts vispārīgi un izpildāms tikai tad, ja tu uzmanīgi izlasīji Olivera e-pastu un identificēji jautājumus, kurus viņš tajā ir uzdevis. E-pastā Oliver uzdod 3 jautājumus:

- ... *wie mein Schultag in der neunten Klasse im Detail aussehen könnte?*
- *Was kann man in der Freizeit nach der Schule machen?*
- ... *Familienalltag. Macht ihr vieles zusammen?*

Tātad *Inhaltspunkt 1* ir jāsaturs atbildes uz šiem jautājumiem: kā izskatās skolas ikdiena 9.klasē un ko var darīt brīvajā laikā pēc skolas. Tad var pāriet pie *Inhaltspunkt 2*, atbildot uz Olivera jautājumu par tavas ģimenes ikdienu, ilustrējot to ar konkrētu piemēru par pavadīto laiku pēdējā nedēļas nogalē.

»» Efektīvai uzdevuma izpildei un skaidrai komunikācijai ir nepieciešams atbilstošs vārdu krājums un gramatiskās struktūras (vārdu un izteicienu, kā arī gramatisko formu dažādība). Tomēr ir jāatceras, ka B1 līmenī ir pieļaujamās nedaudzas kļūdas sarežģītākās struktūrās, kas netraucē saprast rakstīto, un, ja valodas lietojums ir pārsvarā precīzs, tas nebūs šķērslis saņemt maksimālo punktu skaitu kritērijos *Valodas līdzekļu daudzveidība* un *Valodas lietojuma pareizība un precizitāte*.

RUNĀŠANAS DAĻA

Kā sagatavoties?

Tu jutīsies drošāk eksāmena runāšanas daļā, ja veltīsi laiku, lai vingrinātos (pāros ar skolotāju vai citu skolēnu). Svarīgi, lai tev būtu skaidrs priekšstats par runāšanas daļas norisi un par to, kāds ir tavs uzdevums, kā arī kādi ir vērtēšanas kritēriji - kādam ir jābūt tavam sniegumam, lai saņemtu maksimālo punktu skaitu (2. pielikums). Labi pārzinot runāšanas uzdevuma struktūru, tā nosacījumus un prasības, citiem vārdiem – skaidri zinot, kas tev ir jā dara, tu jutīsies droši un varēsi pārliecinoši izpildīt uzdevumus pārbaudes darba laikā.

Šajā materiālā (<https://mape.skola2030.lv/resources/14002>) tu atradīsi 3 piedāvātos runāšanas daļas uzdevumus. Katrs uzdevums ir domāts diviem skolēniem, tātad katrā tēmā ir divas atšķirīgas nostājas. Izmēģinot visas sešas lomas (gan kā *Sprecher A*, gan kā *Sprecher B*), būs redzams, kas izdodas un kas tieši tev neizdodas tik labi, kā tu vēlētos. Iespējams, pārāk daudz paužu nozīmē, ka tu meklē vārdus, lai izteiktu savas domas (tad tev būtu jāpiestrādā pie vārdu krājuma paplašināšanas), vai arī ka viedokļa pamatojumam trūkst kādas sarežģītākas gramatiskas konstrukcijas (palīgteikumu izmantošana, vēlējuma izteiksmes formas utt.). Uzdot jautājumu arī reizēm nav tik vienkārši, ņemot vērā vācu valodas teikuma noteikto struktūru. Iespējams, tu konstatēsi, ka tev grūti uztvert tava runas partnera teikto, kad vēl ātri jāpieraksta svarīgas detaļas viņa prezentācijas laikā. Viss augstākminētais nav domāts, lai tu justos nedroši vai slikti, analizējot savu sniegumu, bet drīzāk, lai saprastu kādas prasmes tev vēl ir jāpilnveido, lai veiksmīgi sagatavotos valsts pārbaudes darbam vācu valodā.

No kādiem uzdevumiem sastāv runāšanas daļa?

Mutvārdu pārbaudi veido viens uzdevums, kas sastāv no divām pamatdaļām: **monologs** (savas pozīcijas prezentācija par noteiktu tēmu), **dialogs** ar sarunas partneri (diskutējot par savu un partnera nostāju, attieksmi). Runāšanas daļas nobeigumā ir **jāatbild uz diviem intervētāja papildjautājumiem**.

Kādas prasmes ir nepieciešamas, lai veiksmīgi izpildītu runāšanas daļas uzdevumus?

Lai veiksmīgi nokārtotu runāšanas daļu, ir jāspēj:

- paust savas domas un attieksmi;
- pamatot savu viedokli ar argumentiem un piemēriem;
- iesaistīties sarunā un uzturēt to;
- uzklaut sarunas partnera viedokli, noskaidrot viņa attieksmi;
- uzdot jautājumus un atbildēt uz jautājumiem;
- diskutēt un panākt vienošanos.

Kāda ir runāšanas daļas norise?

Izglītojamie runāšanas daļā piedalās pāros.

Pirmās daļas norise (monologs):

1. Sarunas partneri saņem uzdevumu ar situācijas aprakstu (katrs saņem savas pozīcijas/nostājas aprakstu, atslēgvārdus un sarunas pieturpunktus).
2. Skolēni sagatavo līdz 2 minūtēm garu monologrunu.
(gatavošanās laiks – 5 minūtes)
3. Sarunas partneri secīgi prezentē savas pozīcijas.
4. Prezentācijas laikā skolēni uzmanīgi klausās viens otru un veic piezīmes.
5. Pēc monologrunas prezentācijas, balstoties uz dzirdēto un saviem pierakstiem, skolēni sagatavo 2-3 jautājumus par partnera nostāju/viedokli/attieksmi.
(gatavošanās laiks – 2 minūtes)

Otrās daļas norise (dialogs):

6. Skolēni iesaistās sarunā, izmantojot sagatavotos jautājumus viens otram, lai apspriestu sarunas partnera nostāju/viedokli/attieksmi.
7. Sarunas laikā skolēni vienojas par diskutējamo jautājumu.

Noslēguma daļa (intervētāja jautājumi):

8. Sarunu partneri secīgi atbild uz diviem intervētāja jautājumiem.

Kā tiek vērtēta runāšanas daļa?

Izglītojamo sniegumu runāšanas daļā vērtē pēc 5 kritērijiem (sk. kritēriju tabulu pielikumā):

1. **Monologruna** – sagatavotās runas saturs, izteiktā viedokļa pamatojums, teiktā saistījums.
2. **Mijiedarbība informācijas nodošanā** – spēja uzturēt sarunu, uzdot jautājumus, sniegt izvērstas atbildes uz sarunas partnera jautājumiem un intervētāja papildjautājumiem.
3. **Valodas bagātība** – runātāja vārdu un gramatisko struktūru apjoms un daudzveidība.
4. **Valodas līdzekļu lietojuma pareizība** – gramatiski pareizs un leksiski precīzs valodas lietojums.
5. **Valodas plūdums** – izruna, vārdu un teikumu uzsvāri, valodas ritms un intonācijas.

Kā redzams no kritēriju aprakstiem “gramatiski pareiza runa” ir tikai viens no kritērijiem. Tas nozīmē, ka tu vari saņemt pietiekami lielu punktu skaitu, neskatoties uz pieļautām gramatiskām kļūdām.

Kas būtu jāievēro, lai veiksmīgi tiktu galā ar runāšanas daļas uzdevumu?

- Uzmanīgi izlasi visus uzdevuma nosacījumus. Kas tev ir jādara?

Deine Schule hat Projektfinanzierung bekommen. Es gibt 2 Möglichkeiten, wofür man dieses Geld ausgeben könnte:

A einen neuen Computerraum einrichten;

B Sportausrüstung (Bälle, Gymnastikgeräte u.a.) kaufen.

Präsentiere deine Meinung und diskutiere darüber mit deinem Mitschüler/deiner Mitschülerin.

Du sprichst über die Möglichkeit A: die Schule soll einen neuen Computerraum einrichten.

Tātad tavš uzdevums ir piedāvāt iztērēt naudu jauniem datoriem datortelpas iekārtošanai un pārliecināt sarunas partneri, ka tava ideja ir labāka par viņa ideju - pirkt sporta inventāru.

- Padomā, kāpēc skolai būtu labāk iegādāties datorus (šo jautājumu var apskatīt ne tikai no savas pieredzes, bet arī no citu cilvēku skatu punktiem, piemēram):

	Argumenti un piemēri datoru iegādei
Skolēni	Mums būs jauni datori, kuri strādās ātrāk. Mums būs vēl viena datorklase. Būs ērtāk darboties dažādos projektos kopā ar visu klasi.
Skolotāji	Mums būs jauni datori, kurus mēs varēsim izmantot mācībām ne tikai informātikā, bet arī citos priekšmetos.
Vecāki	Mūsu bērni biežāk strādās pie datoriem, un viņi apgūs jaunas prasmes un iegūs zināšanas.
Skolas direktors	Mēs varētu piedāvāt skolēniem labāku, modernāku izglītību.
Apkopēja	Jaunie datori ir mazāki, tos varēs ērtāk kopt.

- Monologrunas gatavošanas laikā (5 minūtes) piefiksē vairākas idejas.
- Kad ir skaidrs, par ko tu runāsi, sagatavo argumentus.
- (!) Atceries, arguments nesastāv no viena teikuma. Katram argumentam ir vismaz trīs daļas: *apgalvojums, pierādījums, piemērs*.

<i>Wir kaufen neue Computer, um noch einen Computerraum einzurichten.</i>	Tas NAV arguments. Tas ir tikai apgalvojums.
Wir sollen neue Computer kaufen, weil die alten Computer schon zu alt sind. Zum Beispiel konnte ich gestern kein Kahoot auf dem Rechner aufmachen.	Tas ir arguments. Tam ir ne tikai apgalvojums , bet arī pierādījums un piemērs .

Apgalvojums ir vienmēr vispārīgs. Pierādījums paskaidro apgalvojumu (izmanto tādas saikļus kā *weil, denn, da, deswegen, deshalb, aus diesem Grund* etc). Piemērs ir vienmēr konkrēts un ilustrē pierādījumu, sniedzot labāku situācijas aprakstu.

- Kad argumenti ir noformulēti, sagatavo sava viedokļa/nostājas prezentāciju.
- Prezentācijai izmanto vienkāršu shēmu: nosauc tematu, prezentē argumentus, nobeigumā atkārto savu pozīciju.

Fāze	Mērķis	Valodas līdzekļi
Ievads	Iepazīstināt sarunas partneri ar savu pozīciju.	<i>Guten Tag! Heute spreche ich zum Thema - Wie sollen wir die Projektfinanzierung ausgeben. Mein Vorschlag ist - wir richten einen neuen Computerraum ein.</i>
Iztirzājums	Nosaukt savus argumentus	<i>Wir sollen neue Computer kaufen, weil die alten Computer schon zu alt sind. Zum Beispiel konnte ich gestern kein Kahoot auf dem Rechner aufmachen.</i>
		<i>Meiner Meinung nach könnte man...</i>
		<i>Ich finde / ich glaube ...</i>

Nobeigums	Atkārtot savu pozīciju, signalizējot par monologa beigām.	<i>Und aus diesen Gründen sollen wir einen neuen Computerraum einrichten.</i>
------------------	---	---

Nākamais solis uzdevumā: **Höre deinem Gesprächspartner/deiner Gesprächspartnerin zu, unterbrich ihn/sie nicht, mach beim Hören Notizen für die weitere Diskussion.**

- Uzmanīgi klausies savu sarunas partneri prezentācijas laikā.
- Veic pierakstus, piefiksējot svarīgākās lietas teiktajā.
- Neraksti veselus teikumus, tikai atslēgvārdus (darbības vārdus un lietvārdus).
- Izmanto bultiņas, +/-, vai citus apzīmējumus un saīsinājumus.

Piemēram, tavs partneris stāsta:

Guten Tag! Heute spreche ich zum Thema „Wie sollen wir die Projektfinanzierung ausgeben“. Mein Vorschlag ist, wir kaufen neue Sportausrüstung.

Unsere alte Ausrüstung sieht schon sehr abgenutzt aus. Unsere Volleyballbälle sind alt und es ist oft schwer, mit ihnen zu spielen. Außerdem gibt es neue Spiele, die wir nicht spielen können, weil wir die nötige Ausrüstung nicht haben. Zum Beispiel können wir kein Lacrosse spielen, da unsere Schule keine passenden Schläger hat. Eine Computerklasse einzurichten ist gut, aber wir haben schon eine Klasse mit Rechnern. Aber unser Sportunterricht könnte viel besser sein, wenn wir moderne Bälle und Turngeräte hätten. Die Schüler finden moderne Geräte attraktiver als alte, deswegen werden die Schüler auch lieber und motivierter Sport treiben. So spielen die Kinder der 1. Klasse lieber mit neuen Bällen als mit alten schmutzigen Bällen, die niemand anfassen möchte.

Und aus diesem Grund bin ich dafür, dass wir die Projektfinanzierung für neue Sportausrüstung ausgeben.

Tu vari veikt šādu pierakstu:

Sein Vorschlag: Sportausrüstung kaufen

- Die Ausrüstung ist alt
- Andere Spiele spielen. Z.B. Lacrosse
- es gibt eine Computerklasse!
- Neue Ausrüstung -> motivierte Schüler

Notizen

- Pēc monologrunas sagatavojies diskusijai, noformulējot 2-3 jautājumus par dzirdēto, balstoties uz saviem pierakstiem.
- Būtu labi reaģēt uz tava partnera viedokli (īsi atkārtot dzirdēto, izsaki savu viedokli, paskaidrojot savu pozīciju):

Du sagst, dass wir einen Computerraum haben. Ja, da stimmt, aber er ist zu klein für unsere Schule. Parallel können nur zwei Klassen in unserem Computerraum arbeiten. Deswegen brauchen wir mehr Räume für die Arbeit am Computer.

- Centies runāt īsi, bet saturīgi. Runāšanas daļas laiks ir ierobežots, tāpēc svarīgi, lai katram būtu iespēja izteikties.
- Gadījumā, ja tavs partneris klusē, tu tomēr vari uzdot viņam jautājumus. Tādā veidā tu piedalīsies sarunā un dosi viņam iespēju parādīt savas prasmes.
- Uzdod W-jautājumus (*Wer macht das? Wie sollen wir das machen? Was denken die Schüler? Was sagen die Eltern?*), jo atbildei uz tiem jābūt izvērstai.

- Izvairies uzdot *Ja/Nein*-jautājumus, jo tad grūti uzturēt sarunu. Savukārt, ja tev tiek uzdots šāds jautājums, atbilde ne tikai *ja* vai *nein*, bet paskaidro, kāpēc tu tā domā.
- Gan uz sava sarunas partnera, gan uz intervētāja papildjautājumiem sniedz izvērstas atbildes.
- Savu partneri uzrunā ar “du”, bet intervētāju (skolotāju) ar “Sie”, citādi saruna izklausīsies dīvaini.
- Gadījumā, ja neesi kaut ko sapratis, vari lūgt uzdot jautājumu vēlreiz:
Ich habe es nicht richtig verstanden, könnten Sie die Frage bitte wiederholen?
Ich bin mir nicht sicher, aber ich denke...
Ich weiß es nicht genau, aber ich glaube ...

Atceries, ka runāšanas daļā netiek vērtētas skolēnu zināšanas par konkrētu tematu, bet gan spējas saturīgi un plānveidīgi izteikties vācu valodā, iesaistīties sarunā, diskutēt.

1. pielikums. Rakstīšanas daļas vērtēšanas kritēriji (20 punkti).

Vērtēšanas kritēriji	Snieguma apraksts, punkti					
Saturs un uzdevuma izpilde	Teksts neatbilst uzdevuma nosacījumiem./ Teksta apjoms nesasniedz 50 vārdus.	Mēģinājums rakstīt par tematu, pārrakstīts iedevuma teksts.	Daļēji uzdevuma nosacījumiem atbilstošs teksta saturs, pārstāstot informāciju no iedevuma.	Pārsvārā uzdevuma nosacījumiem atbilstošs teksta saturs, iespējama atkārtošanās vai novirze no uzdevuma nosacījumiem.	Uzdevuma nosacījumiem atbilstošs teksta saturs, pamatojot savu viedokli ar atsevišķiem piemēriem.	Uzdevuma nosacījumiem un saziņas situācijai pilnībā atbilstošs teksta saturs, pamatojot savu viedokli ar atbilstošiem piemēriem.
Organizācija un tekstveide		Tekstā daži savstarpēji saistīti teikumi un daži noformējuma elementi. Domas virzība dažviet ir uztverama.	Uzdevumam daļēji atbilstošs teksta noformējums. Saistītāvjārdi un rindkopas tikai daļēji atbilst teksta uzbūves principiem un satura izklāstam.	Uzdevumam pārsvārā atbilstošs teksta noformējums. Pārsvārā saistīts teksts; saistītāvjārdi un rindkopas daļēji atbilst teksta uzbūves principiem un satura izklāstam.	Uzdevumam atbilstošs teksta noformējums. Saistīts teksts; saistītāvjārdi un rindkopas pārsvārā atbilst teksta uzbūves principiem un satura izklāstam.	Uzdevumam atbilstošs teksta noformējums. Skaidrs un saistīts teksts; saistītāvjārdi un rindkopas pilnībā atbilst teksta uzbūves principiem un satura izklāstam.
Valodas līdzekļu (vārdu krājuma un gramatiskā struktūru) daudzveidība		Ļoti ierobežoti valodas līdzekļi, izmanto vienkāršas iegaumētas frāzes.	Ierobežots savu vārdu krājums, izmanto iegaumētas frāzes un vienkāršas gramatikas struktūras, kas bieži atkārtojas.	Pietiekams vārdu krājums, lai izteiktos vienkāršā veidā, lietojot gramatiskās pamatstruktūras.	Uzdevuma izpildei un komunikācijai piemērots, pietiekami bagāts vārdu krājums un gramatiskās struktūras, kas pārsvārā izmantotas atbilstoši kontekstam.	Efektīvai uzdevuma izpildei un skaidrai komunikācijai atbilstošs vārdu krājums un gramatiskās struktūras.
Valodas lietojuma pareizība un precizitāte (leksika, gramatika un pareizrakstība)		Valodas lietojums pārsvārā ir kļūdainš un tikai daļēji saprotams.	Valodas lietojums bieži ir kļūdainš un dažreiz traucē uztvert domu.	Valodas lietojums pamatā ir saprotams, lai gan ir teikumi vai vārdi, kas ir kļūdaini.	Valodas lietojums ir pamatā precīzs, nedaudzās nesistemātiskās kļūdas netraucē saprast rakstīto.	Valodas lietojums ir pārsvārā precīzs, nedaudzās kļūdas sarežģītākās struktūrās netraucē saprast rakstīto.
	0 punkti	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti	5 punkti

2. pielikums. Runāšanas daļas vērtēšanas kritēriji (25 punkti).

Vērtēšanas kritēriji		Snieguma apraksts, punkti					
Uzdevuma izpilde (10 punkti)	Monologruna (saistījums, pamatojums)	Nolasa atslēgvārdus vai savus pierakstus.	Ietver dažus uzdevuma nosacījumus. Sniedz galvenokārt atsevišķus, savstarpēji nesaistītus apgalvojumus.	Daļēji izpilda uzdevuma nosacījumus. Izteiktais viedoklis ir daļēji saprotams, saistīts ar uzdevumā piedāvāto informāciju.	Pārsvārā izpilda uzdevuma nosacījumus. Izteiktais viedoklis ir saprotams un daļēji pamatots.	Izpilda visus uzdevuma nosacījumus. Izteiktais viedoklis ir pamatots.	Pilnībā izpilda visus uzdevuma nosacījumus. Izteiktais viedoklis ir skaidrs un pamatots ar saziņas situācijai atbilstošiem piemēriem. Runa ir saistīta.
	Mijiedarbība informācijas nodošanā (jautājumu uzdošana, izpratne, sarunas uzturēšana, atbildes uz jautājumiem)	Nesniedz atbildi uz jautājumiem, neiesaistās sarunā.	Ietver dažus uzdevuma nosacījumus. Spēj uzturēt sarunu tikai ar intervētāja palīdzību. Atbild uz dažiem jautājumiem, izmantojot atsevišķus vārdus un vienkāršas frāzes.	Daļēji izpilda uzdevuma nosacījumus. Daļēji spēj uzturēt sarunu. Sniedz dažas īsas un vienkāršas atbildes, izmantojot iegaumētas frāzes.	Pārsvārā izpilda uzdevuma nosacījumus. Uzdod dažus jautājumus. Spēj uzturēt sarunu vienkāršā veidā. Atbild uz jautājumiem, sniedzot īsas un vienkāršas atbildes.	Izpilda visus uzdevuma nosacījumus. Uzdod jautājumus. Iesaistās sarunā un uztur to. Atbild uz visiem jautājumiem, sniedzot atbilstošas atbildes.	Pilnībā izpilda visus uzdevuma nosacījumus. Uzdod atbilstošus jautājumus. Aktīvi iesaistās sarunā un uztur to. Pārliecinoši atbild uz visiem jautājumiem, sniedzot izvērstas atbildes.
Vārdu krājums, gramatika, valodas plūdums un izruna (15 punkti)	Valodas bagātība (valodas apjoms, diapazons)	Valodas lietojums nepietiekams, lai novērtētu.	Lieto tikai elementārus vārdus un vienkāršas frāzes.	Bieži atkārto vienas un tās pašas frāzes, lai mēģinātu noformulēt domu.	Lieto ierobežotu vārdu krājumu, vienkāršus un vienvērtīgus izteikumus par tematu, lai izteiktos un uzturētu sarunu.	Lieto pietiekamu vārdu krājumu un dažādas teikumu struktūras, lai spētu izteikties par tematu un uzturētu sarunu.	Izmanto piedāvātajai saziņas situācijai atbilstošus valodas līdzekļus. Prasmīgi lieto pietiekami bagātu vārdu krājumu, lai spētu izteikties par tematu un uzturētu sarunu.
	Valodas līdzekļu lietojuma pareizība (gramatiski pareizs un leksiski)		Valodas līdzekļu lietojums ir tikai daļēji saprotams.	Izmanto biežāk lietotos valodas līdzekļus ar kļūdām, kuras dažreiz traucē uztvert teikto.	Diezgan pareizi izmanto biežāk lietotos valodas līdzekļus, kļūdas pārsvārā netraucē saziņai.	Pārsvārā pareizi lieto dažādus valodas līdzekļus, nedaudzās kļūdas un pārteikšanās netraucē saziņai.	Pareizi lieto dažādus valodas līdzekļus. Var pieļaut kļūdas, izsakot sarežģītākas domas un lietojot kompleksākas

	precīzs valodas lietojums)						strukturās. Kļūdas netraucē saziņai.
	Valodas plūdums (izruna, uzsvari, ritms un intonācija)		Runā izmanto ļoti īsus, izolētus izteikumus.	Runā ar pauzēm, izmantojot atsevišķus izteikumus. Izrunas kļūdas var traucēt uztvert domu.	Runā saprotami, dažreiz ar vilcināšanos, meklējot vārdus. Izrunas kļūdas pārsvarā nekavē izpratni.	Runā diezgan tekoši un saprotami. Izvēloties piemērotus izteikumus, iespējamās pauzes nevietā. Izrunā iespējamās kļūdas, kas nekavē izpratni.	Runā pietiekami tekoši un saprotami. Izvēloties piemērotus izteikumus, iespējamās pauzes. Izrunā iespējamās nelielas kļūdas.
		0 punkti	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti	5 punkti